

109523

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekers], wonende te [woonplaats], verzoekers,

en

[verweerder], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [school] te [vestigingsplaats],
verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. M.W.A. Scholtes

1. KERN VAN HET ADVIES

Het verzoek is gegrond. De school kan niet langer voorzien in de benodigde ondersteuning van de leerling, maar heeft zich onvoldoende ingespannen om te voorkomen dat de leerling thuis zou komen te zitten.

2. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 23 oktober 2020 heeft verzoeker aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van 23 oktober 2020 om [leerling] te verwijderen van [school].

Verweerder heeft op 11 november 2020 een verweerschrift ingediend.

De hoorzitting vond digitaal plaats op 17 november 2020.

Verzoekers namen aan de zitting deel.

Namens verweerder waren aanwezig ter zitting [bestuurssecretaris] en [intern begeleider]. Zij werden daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

De belanghebbende, [samenwerkingsverband], werd ter zitting vertegenwoordigd door [onderwijsadviseur].

3. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van [leerling]. [leerling] is geboren op [geboortedatum] 2012. In het schooljaar 2018/2019 is [leerling] ingestroomd in groep 3 op [school]. Daarvoor zat hij op [school 2].
2. Vanwege het gedrag van [leerling] heeft de school een ouder- en kindadviseur betrokken en vervolgens een handelingsplan opgesteld.

3. Op 29 oktober 2019 is [leerling] gestart met een [training] via het expertisecentrum van verweerder voor de duur van 12 weken, waarbij de school tussentijds met ouders heeft geëvalueerd.
4. Op 4 februari 2020 heeft de eindevaluatie van de [training] met verzoekster, [leerling] en de begeleider van de [klas] plaatsgevonden. De begeleider heeft advies gegeven om onderzoek naar de bewegelijkheid en emotieregulatie van [leerling] te doen. Verzoekers hebben [leerling] in februari 2020 voor een gedragsonderzoek bij [expertisecentrum] voor kind en jeugd aangemeld. Dit onderzoek is vanwege corona pas in mei 2020 gestart.
5. Op 15 juni 2020 heeft de school mondeling aan ouders gemeld dat de grenzen voor het bieden van ondersteuning aan [leerling] waren bereikt en dat zij speciaal onderwijs passend vindt. De school heeft gemeld dat zij een toelaatbaarheidsverklaring speciaal onderwijs (tlv-so) voor [leerling] wil aanvragen.
6. Vanaf september 2020 heeft [leerling] 4 ochtenden per week een-op-een begeleiding van een zorgstudent ontvangen. Zij heeft de hbo-opleiding toegepaste psychologie afgerond.
7. Op 23 oktober 2020 heeft [leerling] van de school een time-out gekregen omdat hij niet luisterde, de begeleider negeerde en niet tot werken kwam.
8. Op 28 oktober 2020 heeft een gesprek tussen ouders en de school plaats gevonden. De ouders en de school hebben afgesproken dat [leerling] dagelijks naar het expertisecentrum zal gaan en daar tot 14:15 uur begeleiding zal ontvangen. De school heeft in de middag opvang voor hem geregeld.
9. [leerling] heeft één dag met begeleiding op de locatie van het expertisecentrum doorgebracht. De zorgstudent heeft gemeld hem niet langer te kunnen begeleiden.
10. Op 30 oktober 2020 heeft verweerder verzoekers een brief gezonden met hierin het voornemen [leerling] van school te verwijderen. In de brief heeft verweerder ook [leerling] geschorst totdat een passende school voor hem is gevonden. Daarbij is aangegeven dat de school hem tot die tijd zal voorzien van schoolwerk.
11. Op 4 november 2020 heeft het samenwerkingsverband (swv) mondeling aan ouders gemeld een tlv-so af te geven en dat zij het schriftelijk besluit op korte termijn kunnen ontvangen.

4. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

[leerling] is door de school verwijderd. Hij zit thuis en krijgt geen onderwijs. De school stelt niet langer in de ondersteuningsbehoefte van [leerling] te kunnen voorzien. De afgesproken een-op-een-begeleiding aan [leerling] is abrupt gestopt, terwijl ouders in de veronderstelling waren dat de begeleiding juist z'n vruchten afwierp. De inzet van de zorgstudent, die een-op-een-begeleiding bood heeft slechts 10 dagen plaatsgevonden, omdat [leerling] in de maand oktober 2020 meermaals geschorst werd. Bij de eindevaluatie van de [training] heeft de begeleider geadviseerd om onderzoek te doen naar de beweeglijkheid en emotieregulatie. Ouders hebben dit advies opgevolgd door een extern [expertisecentrum] in te schakelen. De ondersteuningsbehoefte van [leerling] zou vervolgens verder door de school in kaart te worden gebracht, waarbij verzoekster zou worden betrokken. Hierin heeft de school geen regie genomen. Een vervolgtraject heeft dan ook niet plaatsgevonden. Bovendien zijn alle begeleidingsmogelijkheden door de school niet uitgeput. Uit het gedragsonderzoek dat

[expertisecentrum] heeft verricht, blijkt niet dat hij ernstige gedragsproblemen heeft. Wel zou [leerling] gebaat zijn bij onderwijs in kleinere klassen en wellicht zou speciaal basisonderwijs (sbo) passend voor [leerling] zijn. Het niet kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van [leerling] betekent niet dat verweerder geen onderwijs meer aan hem hoeft te bieden. Zolang [leerling] op de school staat ingeschreven, dient de school ondersteuning en onderwijs aan te bieden of een andere passende school voor hem te vinden. De school gaat voorbij aan haar zorgplicht.

Verweerder meent dat so voor [leerling] passend is en heeft twee so-scholen genoemd. De gedragsproblemen van [leerling] zijn niet van dien aard dat hij naar het so zou moeten.

Standpunt verweerder

Verweerder kan niet langer voorzien in de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. De grenzen van de begeleidingsmogelijkheden van de school zijn bereikt. [leerling] laat ongewenst gedrag zien jegens leerlingen en leerkracht. Hij laat zich moeilijk corrigeren dan wel bijsturen. [leerling] is vaak boos. Bij [leerling] is ook sprake van hoge mate van beweeglijkheid. De school kan [leerling] niet meer op een verantwoorde wijze aan het onderwijs laten deelnemen vanwege zijn eigen veiligheid en die van andere leerlingen. Als [leerling] onderwijs op school zou mogen volgen, zal hij alleen nog maar meer negatieve ervaringen opdoen. Verweerder ziet zich dan ook genoodzaakt om [leerling] te schorsen totdat hij op een andere passende school zit. Verweerder begrijpt dat een leerling niet langer dan vijf dagen kan worden geschorst, maar in dit geval sluiten de wet en praktijk niet op elkaar aan. De school heeft aan [leerling] individuele sessies met een begeleider van het expertisecentrum aangeboden. Er zijn handelingsplannen voor hem opgesteld. Hij heeft deelgenomen aan de [training], waarbij geadviseerd is onderzoek naar zijn gedrag en beweeglijkheid te verrichten. De uitkomsten van het onderzoek hebben ouders niet met verweerder gedeeld zodat de school daarmee ook niet verder kon. Tijdens de coronaperiode heeft verweerder extra ondersteuning aan [leerling] geboden omdat hij moeilijk tot thuiswerken kwam. Na de opening van de school met halve klassen ontstonden opnieuw incidenten. Vanwege zijn gedrag acht verweerder het so voor [leerling] passend en heeft aan ouders gemeld een tlv-so bij het swv te zullen aanvragen. Hierbij heeft verweerder opgemerkt met ouders samen te willen optrekken voor plaatsing op een so-school na de herfstvakantie. Ouders kunnen zich hier niet in vinden.

Verweerder heeft vervolgens een-op-een-begeleiding ingezet zodat [leerling] gedurende 4 ochtenden per week zijn schoolwerk kon maken. In de middag mocht hij deelnemen aan groepsonderwijs. De eerste dagen verliepen goed, maar het deelnemen aan de groep niet. Vervolgens begon hij ook tijdens de een-op-een-begeleiding gedragsproblemen te vertonen, ook nadat hij op het expertisecentrum door een zorgstudent werd begeleid. Het vinden van een andere zorgstudent is niet eenvoudig en heeft de inzet net als andere begeleidingsmogelijkheden slechts kortdurend effect op [leerling]. Voor het gedrag van [leerling] is zeer intensieve en specifieke begeleiding nodig, die verweerder niet kan bieden.

[school 3] is een so-school die passend is voor [leerling], maar moeder heeft gemeld dit niet passend te vinden. Een andere so-school, [school 4], is ook passend en heeft plaats voor [leerling].

5. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Op basis van de voorhanden zijnde informatie, zoals informatie van ouders zelf, van verweerder, van de buitenschoolse opvang en van [expertisecentrum], zal het swv op korte termijn een tlv-so cluster 4 met een duur van een jaar afgeven. [leerling] heeft op verschillende fronten van zijn gedrag specifieke sturing en expertise nodig. Er zijn kind- en omgevingsfactoren die nader onderzocht moeten worden en waarvoor [leerling] ook geobserveerd moet worden. Op basis van de ondersteuningsbehoefte van [leerling] is het so, richting ZMOK het meest passend voor [leerling]. Sbo is niet passend omdat daar de nadruk vooral op het leren ligt, maar het gedrag van [leerling] staat dat in de weg staat. Daarnaast beschikt het sbo niet over de benodigde expertise op het gebied van gedrag. Overigens heeft het swv niet van [expertisecentrum] vernomen dat sbo passend zou zijn. Een passende school voor [leerling] zou [school 5] of [school 3] zijn en niet [school 4].

6. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Aan de Commissie kunnen geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling.¹ Voor wat de beoordeling van de bevoegdheid van de Commissie betreft, stelt zij een voornemen tot verwijderen hieraan gelijk. Het geschil heeft hierop betrekking. Nu verder het verzoek tijdig is ingediend, is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

Aanvankelijk heeft verweerder aan [leerling] van 23 oktober 2020 tot 28 oktober 2020 een time-out gegeven, hetgeen feitelijk neerkomt op een schorsing van vijf dagen. Nadat [leerling] één dag op het expertisecentrum van verweerder is geweest, heeft verweerder besloten de toegang tot de school aan [leerling] te ontzeggen en hem te schorsen totdat een andere passende school is gevonden. Verweerder heeft het voornemen tot verwijdering van [leerling] vervolgens op 30 oktober 2020 schriftelijk bevestigd. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling in het basisonderwijs voor een periode van ten hoogste één week schorsen.² Een schorsing gedurende een verwijderingsperiode is binnen het primair onderwijs wettelijk niet toegestaan. Dit komt neer op een feitelijke verwijdering. Verweerder handelt hiermee in strijd met de waarborgen die de wetgeving passend onderwijs biedt, onder meer om thuiszitters te voorkomen. Alleen al hierom dient het verzoek gegrond te worden verklaard.

Een en ander laat onverlet dat de Commissie onderkent dat [leerling] extra ondersteuning op gebied van zijn gedrag nodig heeft en dat is gebleken dat de school inspanningen heeft verricht om [leerling] te begeleiden op school. Genoemd kunnen worden de inzet van een begeleider van het expertisecentrum voor individuele sessies voor het vergroten van een positief zelfbeeld, deelname van [leerling] aan de [training] waarbij verzoekers bij de evaluaties zijn betrokken, een ontwikkelingsperspectief en diverse handelingsplannen zijn op- en bijgesteld. Voorts is gebleken dat de school regelmatig met ouders overleg heeft gevoerd. Het advies om gedragsonderzoek bij [leerling] te laten verrichten, hebben ouders opgevolgd. Ouders hebben de uitkomsten van het onderzoek niet de school gedeeld, terwijl dit van belang kan zijn voor het vervoltraject van [leerling] waarvan ouders verweerder verwijt dit niet te hebben opgestart. Het rapport had mogelijk handvatten voor verweerder kunnen bieden bij het nader in kaart brengen van de

benodigde ondersteuning van [leerling]. Dat geldt des te meer daar verzoekers melden dat het gedrag dat [leerling] vertoont in de thuissetting beter bij te sturen zou zijn dan op de school. Verweerder stelt dat alle mogelijkheden van de school zijn uitgeput en dat de school niet op verantwoorde wijze [leerling] op school kan laten deelnemen aan het onderwijs. Verweerder zou maximale inspanning hebben verricht om te voorkomen dat [leerling] thuis zou komen te zitten. Weliswaar heeft verweerder getracht te voorkomen dat [leerling] thuis zou komen te zitten door de begeleiding van een zorgstudent in te schakelen, maar nadat de zorgstudent al na één dag te kennen heeft gegeven de begeleiding niet te kunnen verzorgen, lijken andere alternatieven niet te zijn verkend met als gevolg dat [leerling] thuis zit en een negatieve ervaring heeft opgedaan. Verweerder kan niet volstaan met de overweging dat een andere zorgstudent niet te vinden is en inzet van een andere student waarschijnlijk hetzelfde effect zal hebben.

Voor de Commissie is vast komen te staan dat de school niet langer in de benodigde ondersteuning van [leerling] kan voorzien en op intensievere begeleiding op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling aangewezen is dan binnen een reguliere basisschool kan worden geboden. Verweerder dient in het kader van de zorgplicht een passende school voor [leerling] te vinden. Om te onderzoeken welke school passend voor [leerling] is, acht de Commissie het raadzaam dat verzoekers alsnog de uitkomsten van het gedragsonderzoek delen. Dit omdat het samenwerkingsverband een andere school dan verweerder passend voor [leerling] vindt, maar de zorgplicht voor een passende school bij verweerder ligt.

7. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

8. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert partijen in gesprek te gaan en beveelt verzoekers aan om de uitkomsten van het gedragsonderzoek met verweerder te delen om een passende school voor [leerling] te vinden. Verder beveelt de Commissie verweerder aan gedurende die periode een alternatief biedt zodat [leerling] aan het onderwijs kan deelnemen.

Aldus gedaan te Utrecht op 23 december 2020 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, drs. R. Aerden en drs. A.H.T. Gieling, leden, in aanwezigheid van mr. J. Nikkels, secretaris.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

mr. J. Nikkels
secretaris

---

¹ Op grond van artikel 43 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO)

² Artikel 40c lid 1 WPO